

ZADÁNÍ PRO ÚČASTNÍKY VÝZKUMU – POJMOVÁ MAPA

Pojmová mapa je jedním z prostředků, kterým se můžete učit nové znalosti. Během tohoto výzkumu si vyzkoušíte tvorbu této mapy z textu příloženého článku. Jeho obsah na téma Plánování výuky se zkusíte touto technikou naučit.

Doporučuji vám **vytvářet pojmovou mapu** pomocí počítačového **programu Cmap**, díky kterému nebudete muset mapu během tvorby několikrát překreslovat, ale jednoduše ji upravíte na počítači. Dále v tomto souboru najdete pokyny pro práci s tímto programem. Pokud ale preferujete tvorbu pojmové mapy **ručně na papír**, zvolte tuto možnost.

Při účasti ve výzkumu **postupujte prosím v těchto krocích**:

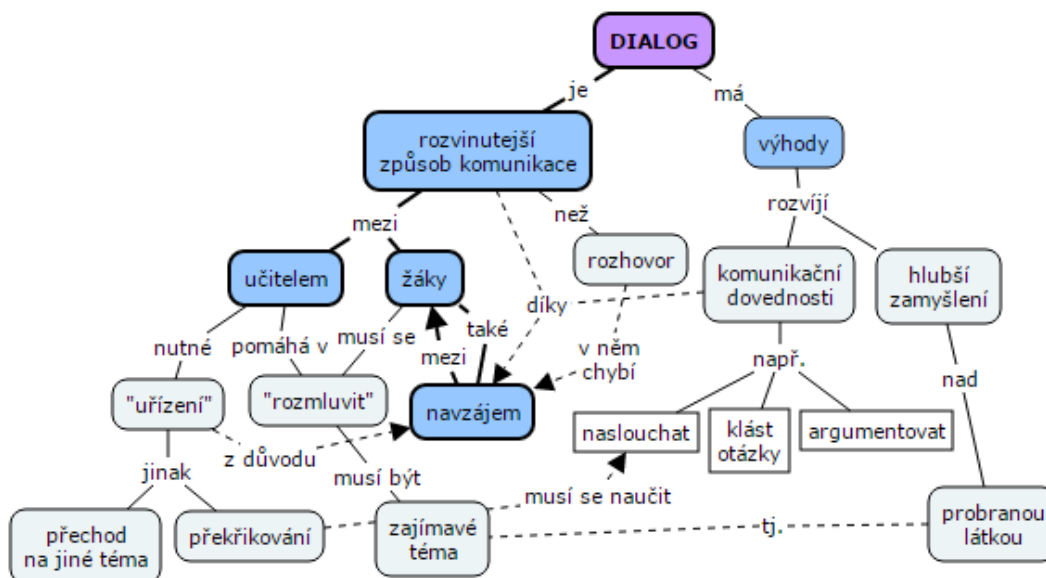
- 1) **přečtěte si tyto instrukce**, popř. i instrukce pro práci s programem Cmap
- 2) **vytvořte pojmovou mapu na téma Plánování výuky** dle instrukcí a s pomocí informací v příloženém článku
  - během tvorby si představte, že váš cíl je naučit se informace z článku např. na zkoušku – mapa v podstatě nahrazuje vaše výpisky z textu, nebo jiný způsob, jakým byste se text učili
  - záleží pouze na vás, jak bude pojmová mapa vypadat (co se podrobnosti, struktury i grafické stránky týče) – mapa ukazuje způsob vašeho myšlení, které je pro každého z nás jedinečné a neopakovatelné
- 3) **zodpovězte otázky v příloženém dotazníku** (stáhněte si ho k sobě na počítač a upravte v programu MS Word)
- 4) **odešlete mi vytvořenou mapu** (u Cmap Cloud jako odkaz, u Cmap Tools jako přílohu, u ruční tvorby naskenovanou) a **vyplněný dotazník na email tzunova@gmail.com**

Pokud budete mít v jakékoli části výzkumu jakékoli dotazy, obraťte se na mě kdykoli buď písemně na email tzunova@gmail.com nebo telefonicky na číslo 736 287 242 (i v případě v problémů s programem Cmap).

CO JE TO POJMOVÁ MAPA

Pojmová mapa je **strukturované grafické znázornění** myšlenek nebo čehokoli jiného, co běžně znázorňujeme psaným nebo mluveným projevem. **Její základní jednotkou jsou tzv. pojmy**, tedy slovo nebo skupina slov mající nějaký význam. Tyto pojmy jsou v mapě zobrazeny v „bublinách“ od těch nejdůležitějších (ty se vyskytují v horní části mapy), až po ty nejméně důležité a nejpodrobnější (vyskytují se v dolní části mapy). **Pojmy jsou spojené čarami s popisky, které ukazují vztahy mezi nimi.** Spojují se jednak pojmy, které se nacházejí přímo pod sebou v hierarchické struktuře mapy, dále je možné vytvářet tzv. **křížové spoje**, které ukazují vztah mezi pojmy napříč celou mapou (na vzorové mapě jsou znázorněny přerušovanými čarami). **Pojmy mohou být doplněny příklady**, pokud je to vhodné (na vzorové mapě znázorněny textem v obdélníčkách bez výplně). Pro lepší pochopení si prohlédněte příklad pojmové mapy.

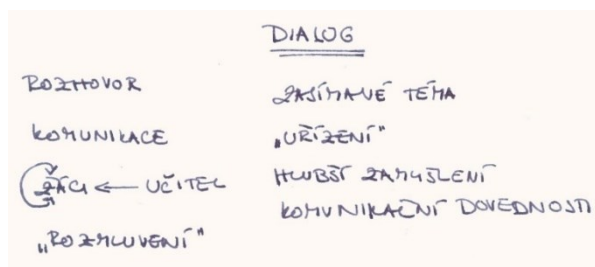
PŘÍLOHA 1 – ZADÁNÍ PRO ÚČASTNÍKY VÝZKUMU

JAK SE VYTVÁŘÍ POJMOVÁ MAPA

Při **tvorbě pojmové mapy na téma Plánování výuky** postupujte v následujících krocích. Všechny kroky jsou doplněny názornou ukázkou postupu zpracování pojmové mapy na téma Dialog jako výuková metoda:

- 1) **Pročtěte si příložený článek a vyberte z něj nejdůležitější pojmy**, mělo by jich být přibližně 15–40. Článek si můžete buď vytisknout a pojmy označit přímo v něm, nebo si během čtení pojmy vypisujte na papír či přímo do Cmap. Pokud to uznáte za vhodné, už v tuto chvíli si můžete naznačit některé vztahy mezi pojmy.

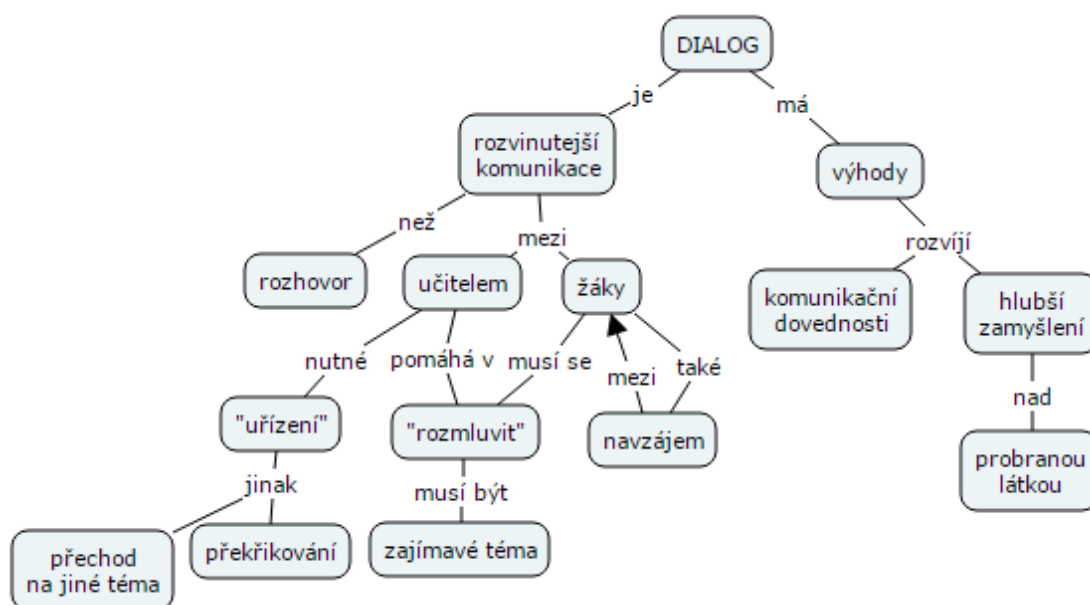

- 2) **Seřadte pojmy od těch nejdůležitějších po ty nejméně důležité a nejpodrobnější**. V horní části mapy by se měly nacházet nejdůležitější pojmy, směrem dolů by měly být ty nejméně důležité. Pokud jste se rozhodli vytvářet mapu v Cmap, udělejte tento krok již v tomto programu.

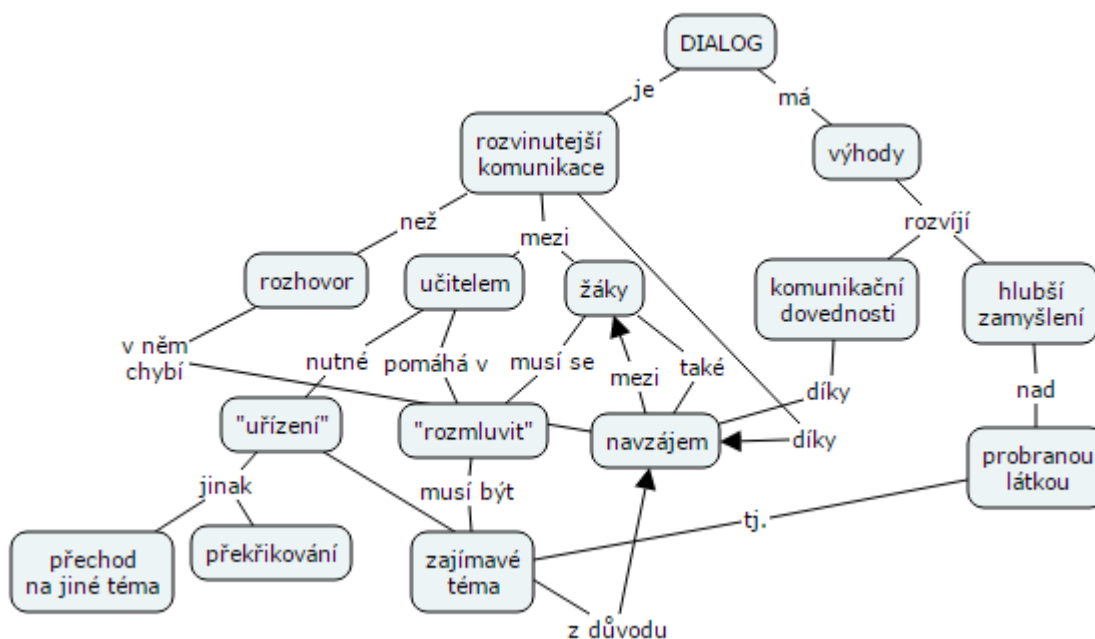

PŘÍLOHA 1 – ZADÁNÍ PRO ÚČASTNÍKY VÝZKUMU

- 3) Vytvořte čáry s popisky, které ukazují vztahy mezi pojmy.

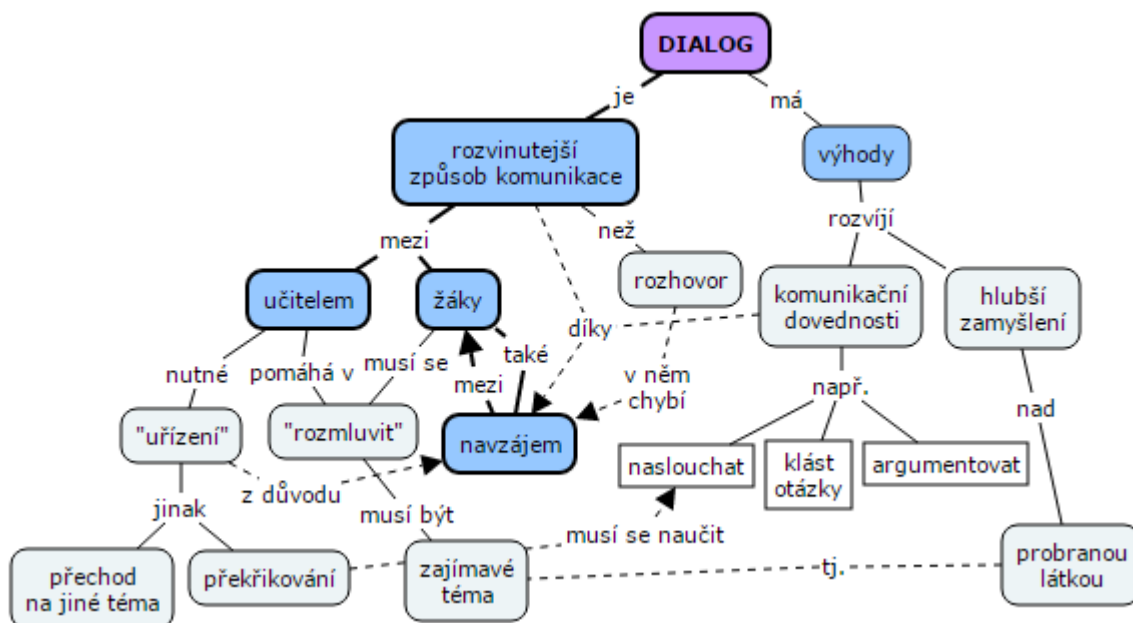

- 4) Přidejte do mapy křížové spoje, tedy čáry s popisky ukazující vztahy mezi pojmy napříč celou mapou.

PŘÍLOHA 1 – ZADÁNÍ PRO ÚČASTNÍKY VÝZKUMU

- 5) **Zkontrolujte vytvořenou mapu.** Pokud to uznáte za vhodné, můžete ji nyní přeskupit, přidat některé přímé nebo křížové vztahy, přidat příklady, kde je to vhodné atd. Mapu můžete dle své libosti také graficky upravit a tím ji zpřehlednit (např. barevně zvýraznit nejdůležitější pojmy, upravit vzhled některých čar atd.).

Během celého procesu tvorby mapy můžete libovolné pojmy přidávat, ubírat, měnit jejich znění a umístění atd. Článek by pro vás měl být během tvorby hlavním zdrojem informací. Klidně ale do mapy přidejte také pojmy a vztahy, které se přímo v článku nevyskytují, ale přijdou vám vhodné.

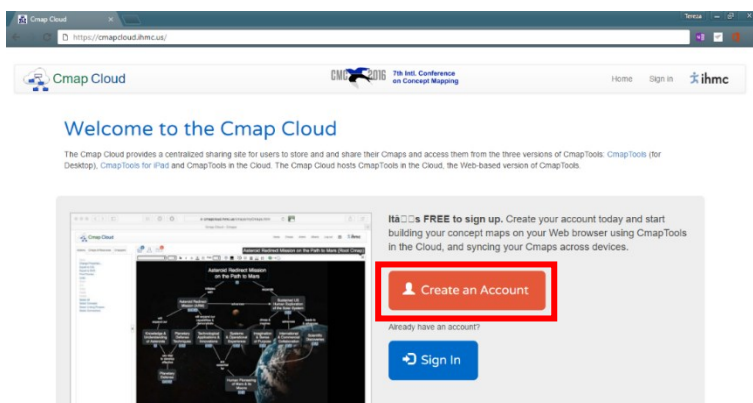
PRÁCE S PROGRAMEM CMAP

Program Cmap má dvě varianty. Můžete buď **pracovat přímo v internetovém prohlížeči s programem Cmap Cloud bez nutnosti instalace programu** (během práce musíte být připojeni k internetu), nebo si můžete **stáhnout program CmapTools** do svého počítače. Obě varianty jsou bezplatné. Práce s programem je intuitivní, ale jako každý program vyžaduje chvíli zkoušení. Pokud preferujete tvorbu mapy ručně na papíru, nemusíte tento program vůbec použít.

Pokud preferujete **krátké video návody**, podívejte se na [video návod pro Cmap Cloud](#) nebo pro [CmapTools](#) (oba jsou v angličtině, ale jsou pochopitelné, i pokud tento jazyk neovládáte).

CMAP CLOUD

VYTVOŘENÍ ÚČTU A ORIENTACE V PROSTŘEDÍ

Pro tvoření mapy v internetovém prohlížeči si otevřete stránku <https://cmapcloud.ihmc.us/>. Poté si vytvořte účet kliknutím na oranžové tlačítko **Create an Account**.

Create Account

Email Address*

Confirm Email Address*

Alternate Email Address

Confirm Alternate Email Address

First Name*

Last Name*

Organization

Password*

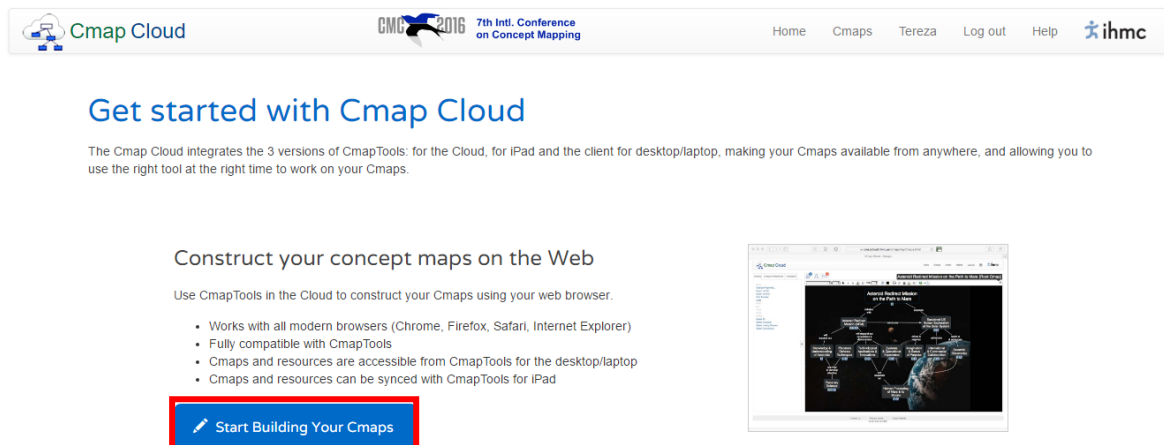
Confirm Password*

Vyplňte **povinné údaje**, které jsou označeny červenou hvězdičkou (dvakrát emailovou adresu, jméno, příjmení, dvakrát heslo). Poté dokončete registraci kliknutím na modré tlačítko **Create Account**.

Následně vám **na uvedený email přijde email pro potvrzení registrace**. Klikněte na odkaz v něm a registraci tak dokončete.

PŘÍLOHA 1 – ZADÁNÍ PRO ÚČASTNÍKY VÝZKUMU

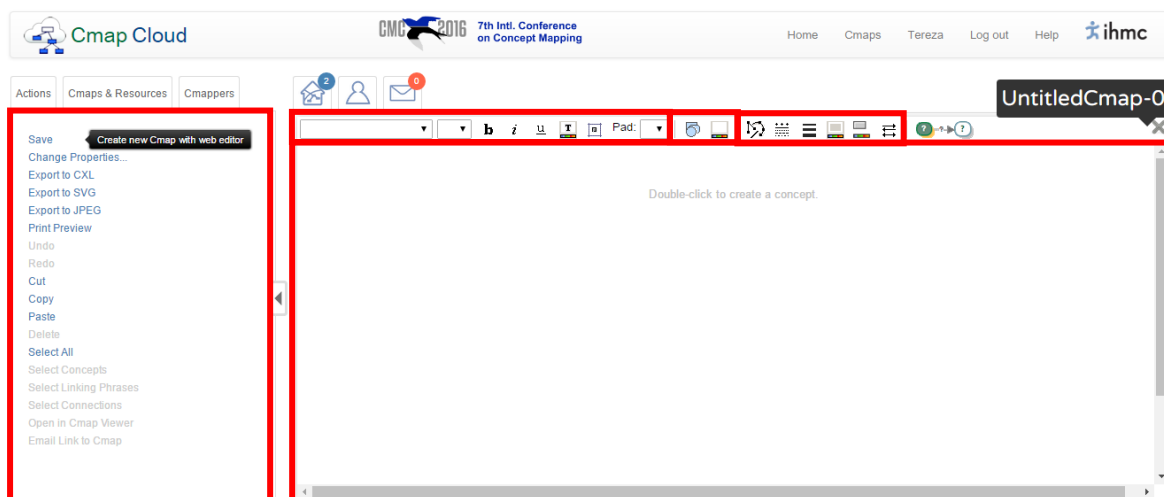
Poté se vám zobrazí obrazovka pro tvorbu mapy. Klikněte na tlačítko **Start Building Your Cmaps**.

Klikněte na možnost **New Cmap** v levém menu a pusťte se do tvorby mapy.

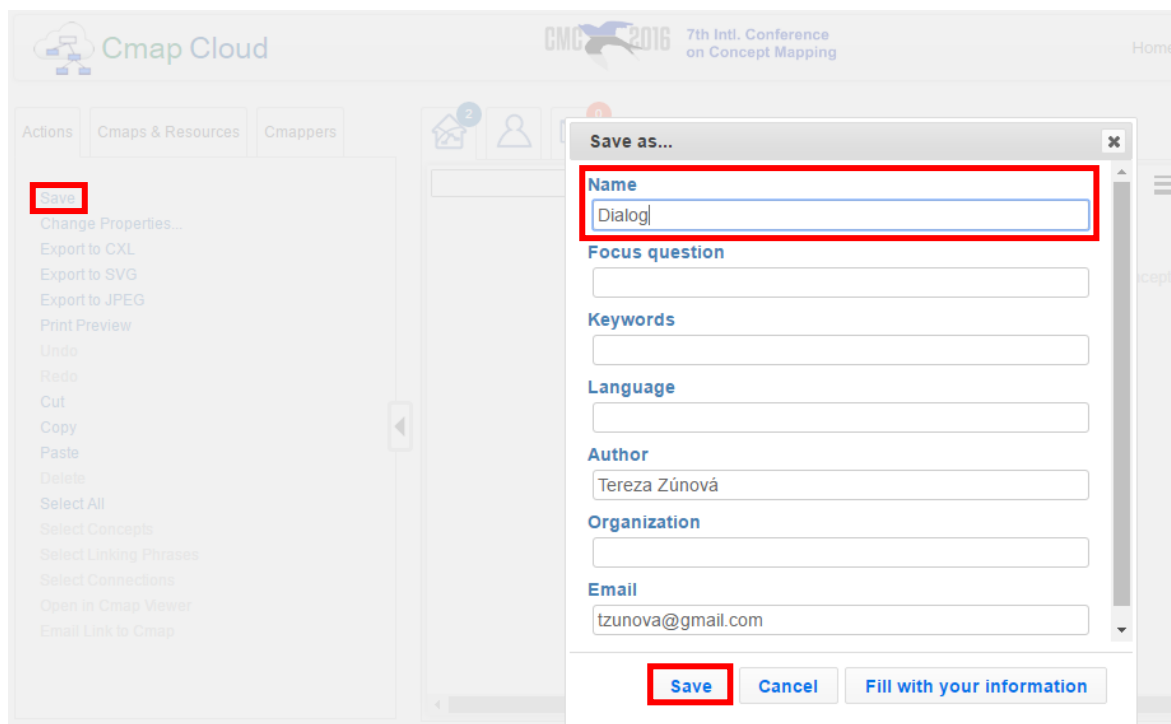

V levé části obrazovky vidíte **menu** pro práci s celou mapou. Uprostřed je **prostor pro tvorbu mapy** a nad ním **příkazy pro práci** (vyjmenováno zleva) s písmem, „bublinami“ s pojmy a čarami.

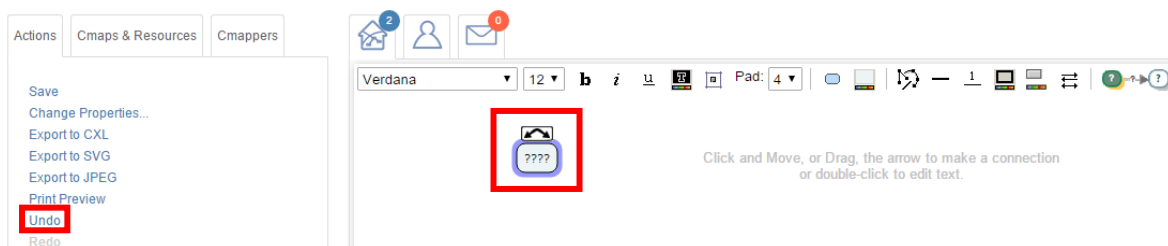
PŘÍLOHA 1 – ZADÁNÍ PRO ÚČASTNÍKY VÝZKUMU

Práci nejprve uložte kliknutím na tlačítko **Save**. V dialogovém okně vyplňte **název mapy** (Name) a **uložte** ji.

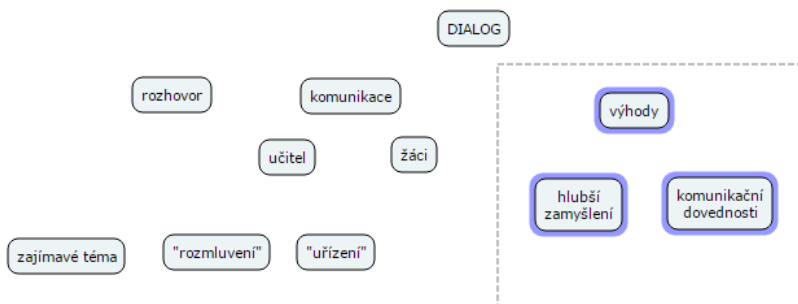

TVORBA POJMOVÉ MAPY

Nové pojmy přidáváte do mapy dvojitým kliknutím myši do prostoru pro tvorbu a psaním. Pokud byste jakoukoli akci chtěli vrátit zpět, klikněte na možnost **Undo**.

Kliknutím na pojem (dovnitř do „bubliny“) a jeho **přetažením změníte jeho místo** (je to možné i u čar ukazující vztahy mezi nimi). Můžete **vybrat tažením myši i více pojmů a přetáhnout je najednou**. **Dvojitým kliknutím do „bubliny“ pojmu můžete pojem přepsat** (totéž platí u popisů vztahů).

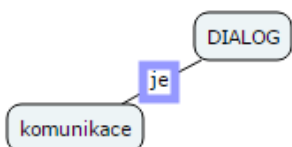

PŘÍLOHA 1 – ZADÁNÍ PRO ÚČASTNÍKY VÝZKUMU

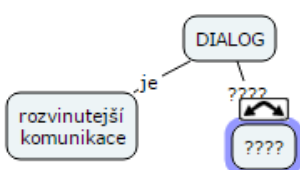

Když kliknete na pojem, zobrazí se nad ním ikona **šipek**. Pokud chcete vytvořit nějaký vztah, klikněte na tuto ikonu a táhněte.

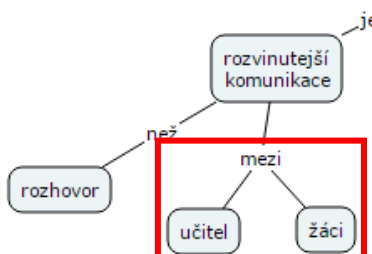
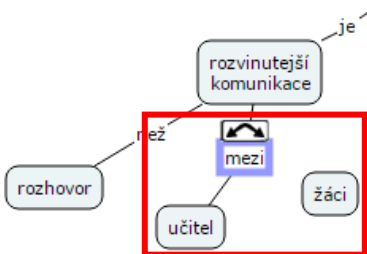
komunikace

Pokud čáru dotáhnete k nějakému již napsanému pojmu, tyto **dva pojmy se propojí**. Vyplněte **popis** vztahu.

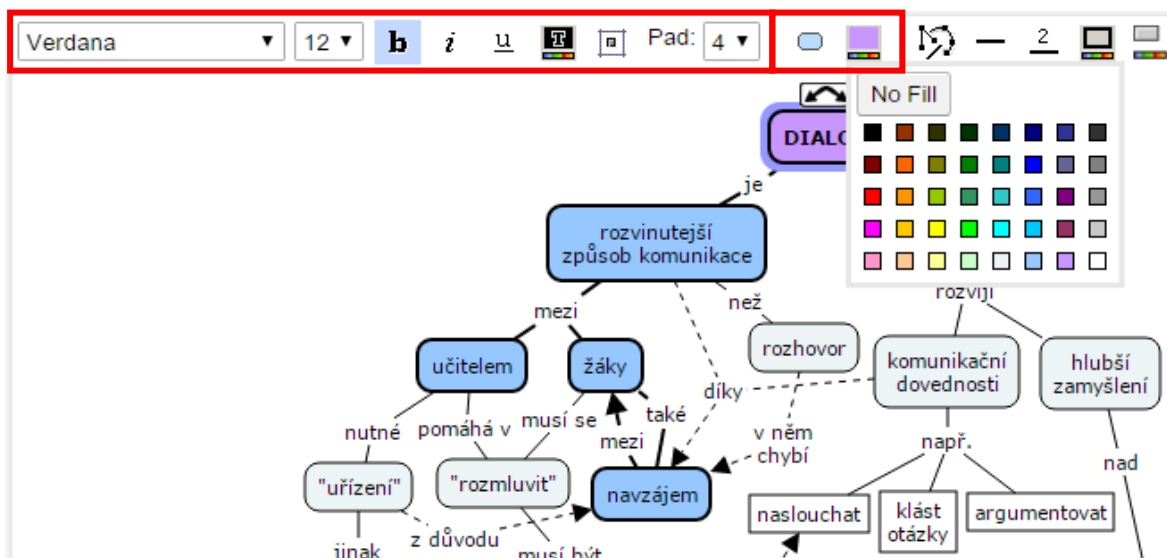
Pokud čáru dotáhnete na místo, kde žádný pojem není, vytvoří se zde **nový pojem**. Pokud chcete nějaký pojem (nebo vztah) smazat, kliknutím ho označte a stiskněte klávesu **Delete**.

Vztahy můžete vést i z pojmenování vztahů. Stačí na **pojmenování kliknout a přetáhnout čáru z ikony šipky**.

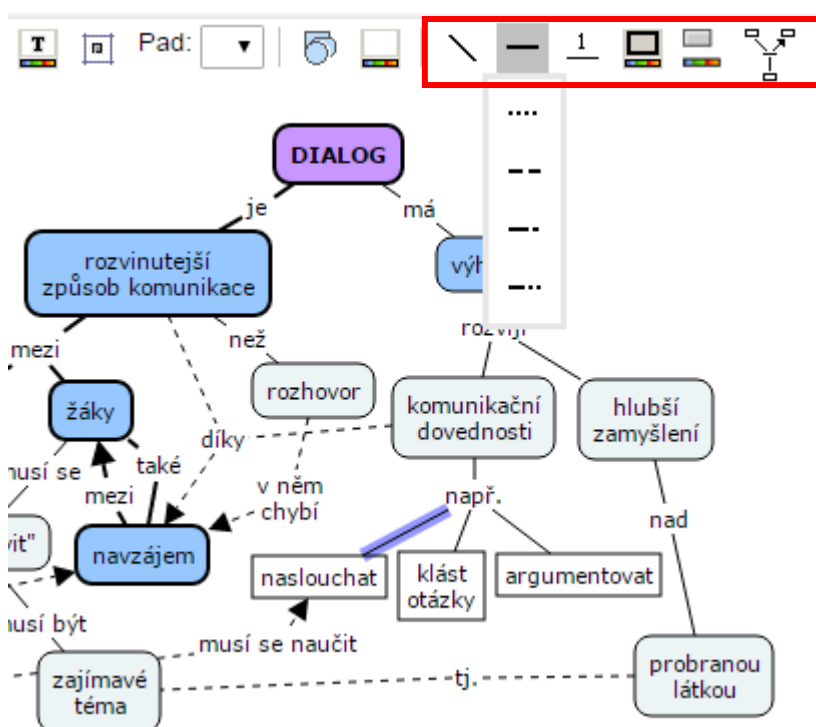
GRAFICKÁ ÚPRAVA POJMOVÉ MAPY

Pokud vyberete jakýkoli pojem, nebo pojmenování vztahu, můžete měnit jeho **písmo**. Je možné upravit font, velikost, formátování (tučné písmo, kurzíva, podtržení), barvu, zarovnání a mezeru mezi slovem a okrajem „bubliny“ (Pad). U **pojmu** můžeme měnit tvar „bubliny“ a její barvu.

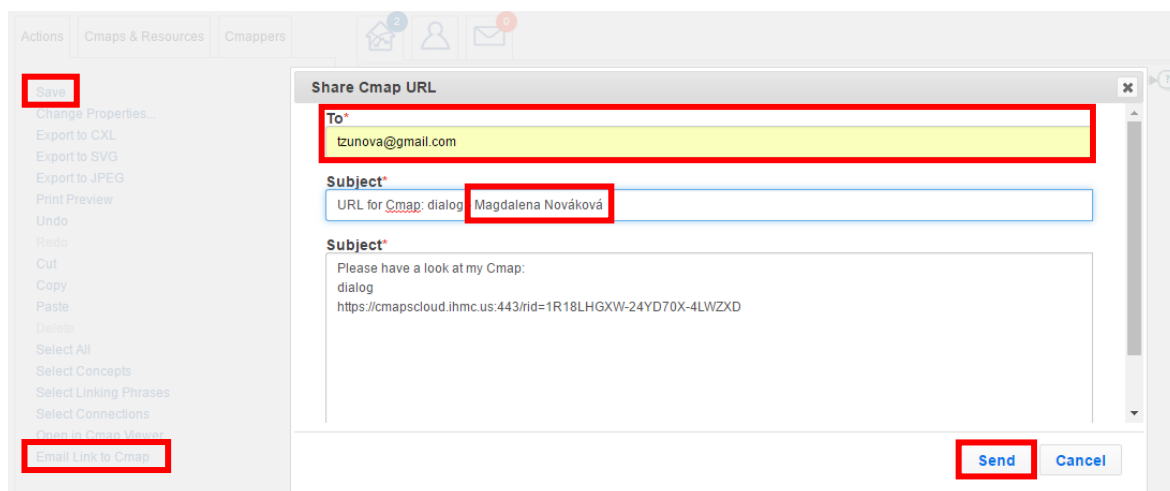
PŘÍLOHA 1 – ZADÁNÍ PRO ÚČASTNÍKY VÝZKUMU

Po kliknutí na **čáru** můžete měnit její tvar (ohnutí), podobu, tloušťku, barvu, barvu stínu a zakončení (přidání šipky). Pokud byste vybrali pojem a měnili nástroje pro podobu čáry, změní se **ohraničení** pojmu.

KONEC TVORBY MAPY A JEJÍ ODESLÁNÍ

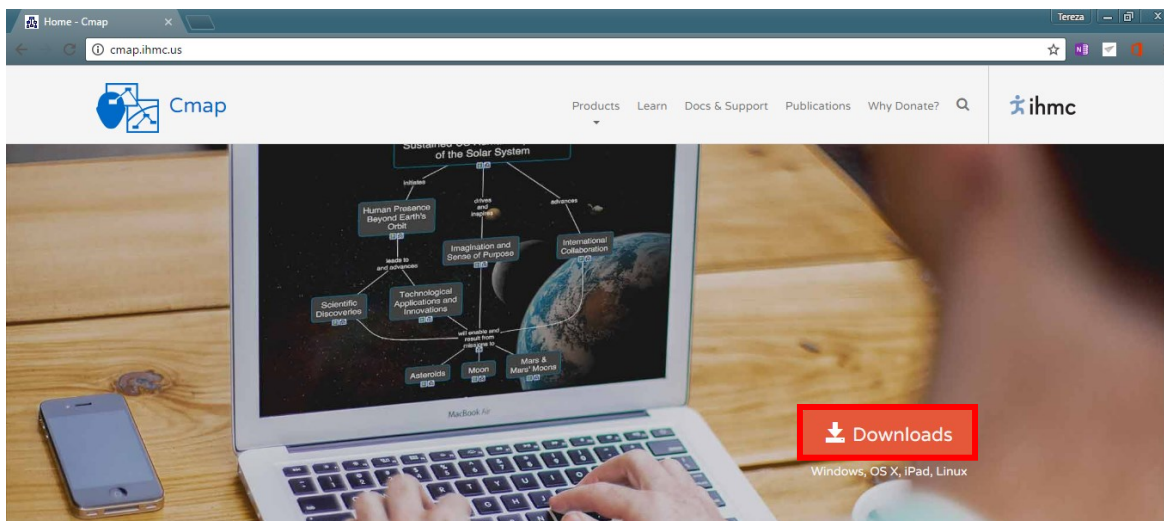
Po vytvoření mapy ji znovu uložte kliknutím na možnost **Save**. Poté mi na ni pošlete odkaz. Zvolte poslední možnost v levém menu **Email Link to Cmap**, do příjemce uveďte můj email tzunova@gmail.com a **do předmětu vaše jméno**. Kliknutím na tlačítko **Send** mi mapu odešlete.

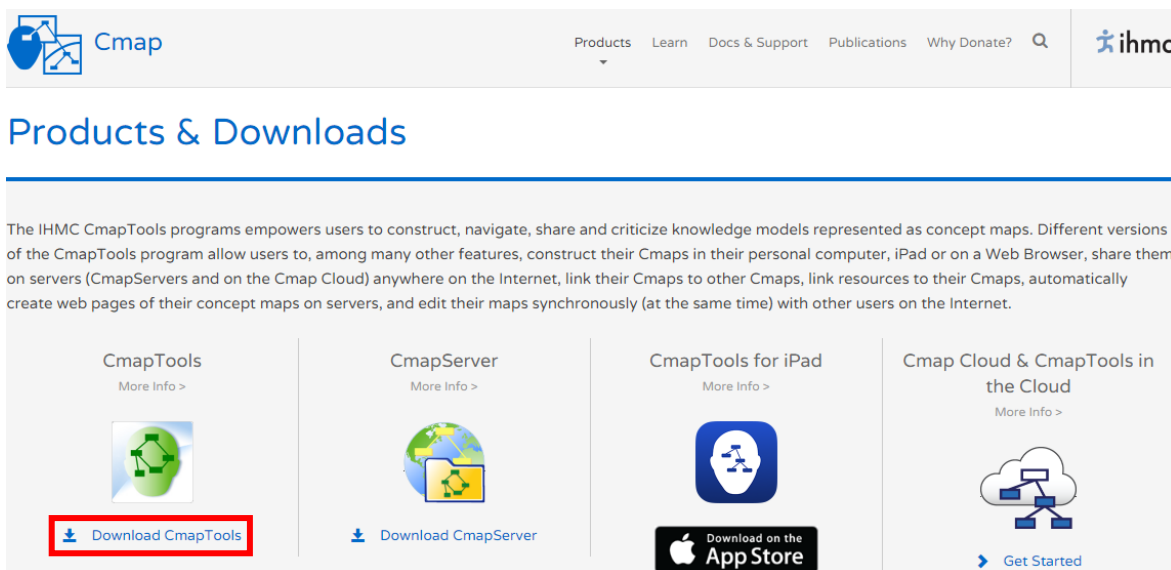
PŘÍLOHA 1 – ZADÁNÍ PRO ÚČASTNÍKY VÝZKUMU

CMAP TOOLS

Pokud chcete pracovat bez připojení na internet, stáhněte si program Cmap Tools. Pro stažení programu klikněte na oranžové tlačítko **Downloads** na webové stránce <http://cmap.ihmc.us/>.

Na následující stránce klikněte na možnost **Download CmapTools**.

Poté vyplňte informace o sobě a stáhněte si program pro svůj operační systém. Práce s programem je obdobná, jako se Cmap Cloud. Můžete se podívat na [krátký video návod o práci s tímto programem](#). Pouze odeslání mapy proveďte prostřednictvím emailu tak, že vytvořenou mapu do něj umístíte jako přílohu.

DOTAZNÍK – POJMOVÉ MAPY

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- Věk:** Klikněte sem a zadejte text. **Pohlaví:** Zvolte položku.
- Povolání:** Klikněte sem a zadejte text. **Studovaný obor:** Zvolte položku.
- Forma předchozího bakalářského studia:** Zvolte položku.

OTÁZKY

Důležité: Učením nových informací je míněna schopnost zapamatovat si je a pochopit je. Pokud máte porovnávat nějaké změny související s Vaším věkem, porovnejte prosím stav v období Vašeho studia na střední škole a nyní.

Pociťujete subjektivně, že se s věkem mění Vaše schopnost učit se nové informace? Pokud ano, jakým způsobem?

Klikněte sem a zadejte text.

Jakým způsobem se učíte nové informace z psaného textu na zkoušku (zatrhněte vybrané položky)?

- pouze čtením zvýrazňováním důležitých pasáží v textu
- psaním výpisků jako textu v celku psaním výpisků v odrážkách
- jinou metodou, prosím upřesněte: Klikněte sem a zadejte text.
-

Změnili jste v dospělosti způsob, jakým se učíte nové informace? Pokud ano, uveďte prosím jak.

Klikněte sem a zadejte text.

Setkali jste se už někdy s technikou pojmových map, popř. s nějakou obdobnou technikou? Pokud ano, při jaké příležitosti to bylo?

Klikněte sem a zadejte text.

Jaké výhody vidíte v použití pojmové mapy jako techniky učení se novým informacím?

Klikněte sem a zadejte text.

PŘÍLOHA 2 – DOTAZNÍK

Jaké **nevýhody** vidíte v **použití pojmové mapy** jako techniky učení se novým informacím?

Klikněte sem a zadejte text.

Myslíte si, že jste si tvorbou mapy **zapamatovali z textu více informací** v porovnání s metodou, kterou běžně využíváte? Svou odpověď prosím **zdůvodněte**.

Klikněte sem a zadejte text.

Myslíte si, že jste tvorbou mapy **lépe pochopili informace uvedené v textu** v porovnání s metodou, kterou běžně využíváte? Svou odpověď prosím **zdůvodněte**.

Klikněte sem a zadejte text.

Měli jste během tvorby pojmové mapy z článku nějaké **potíže**? Pokud ano, **jaké**?

Klikněte sem a zadejte text.

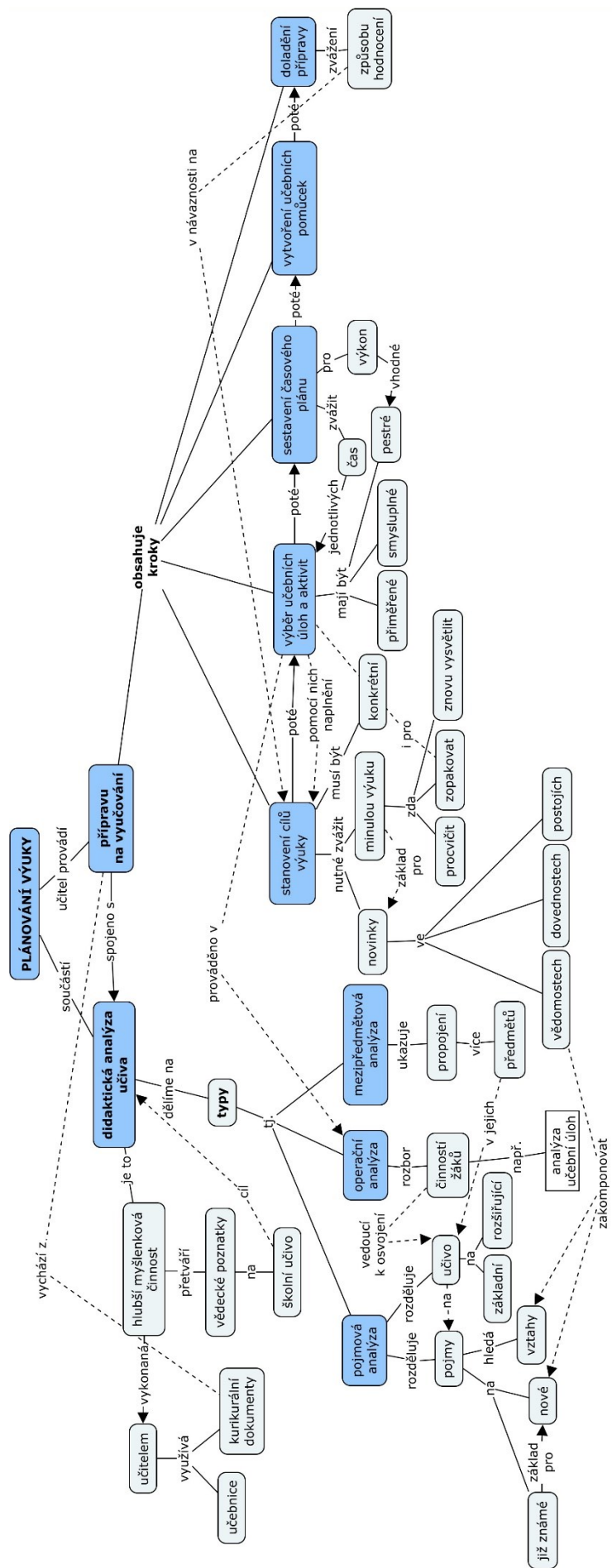

Využijete tuto techniku ještě někdy při učení?

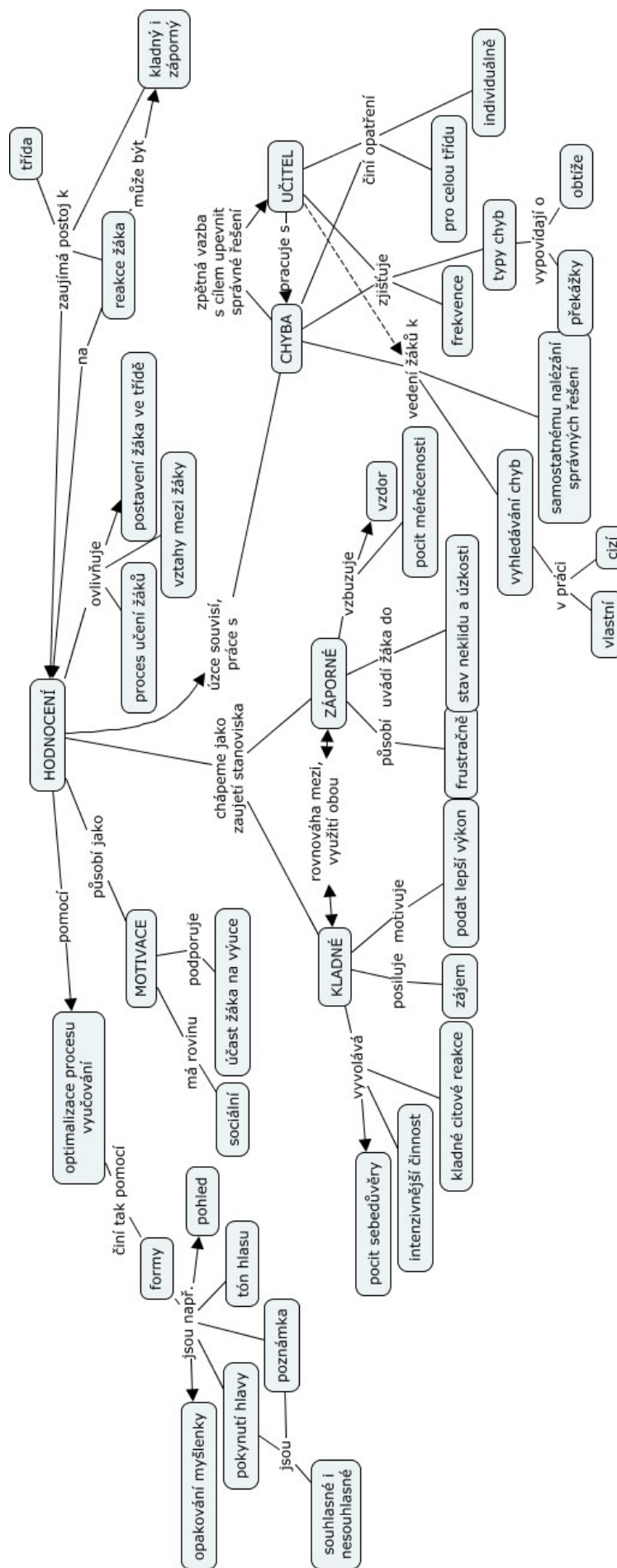
Klikněte sem a zadejte text.

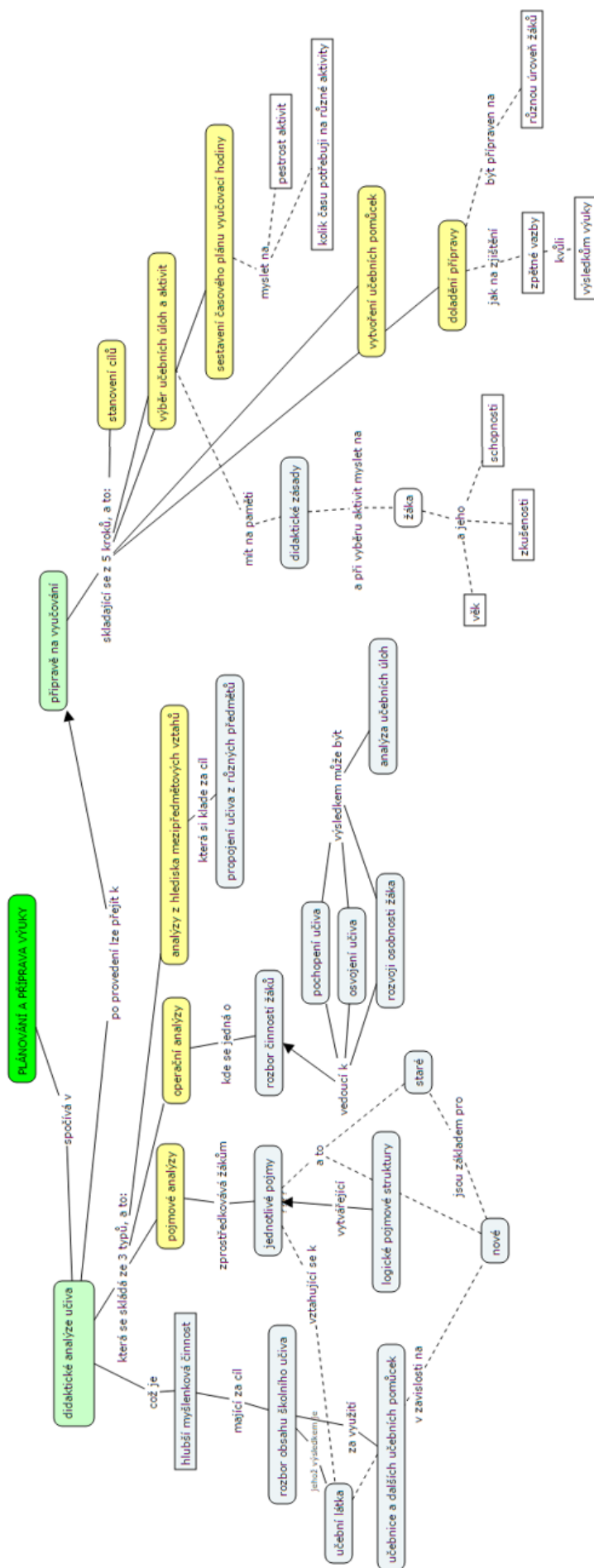
PŘÍLOHA 3 – MOJE POJMOVÁ MAPA NA TĚMA PLÁNOVÁNÍ VYUČOVÁNÍ

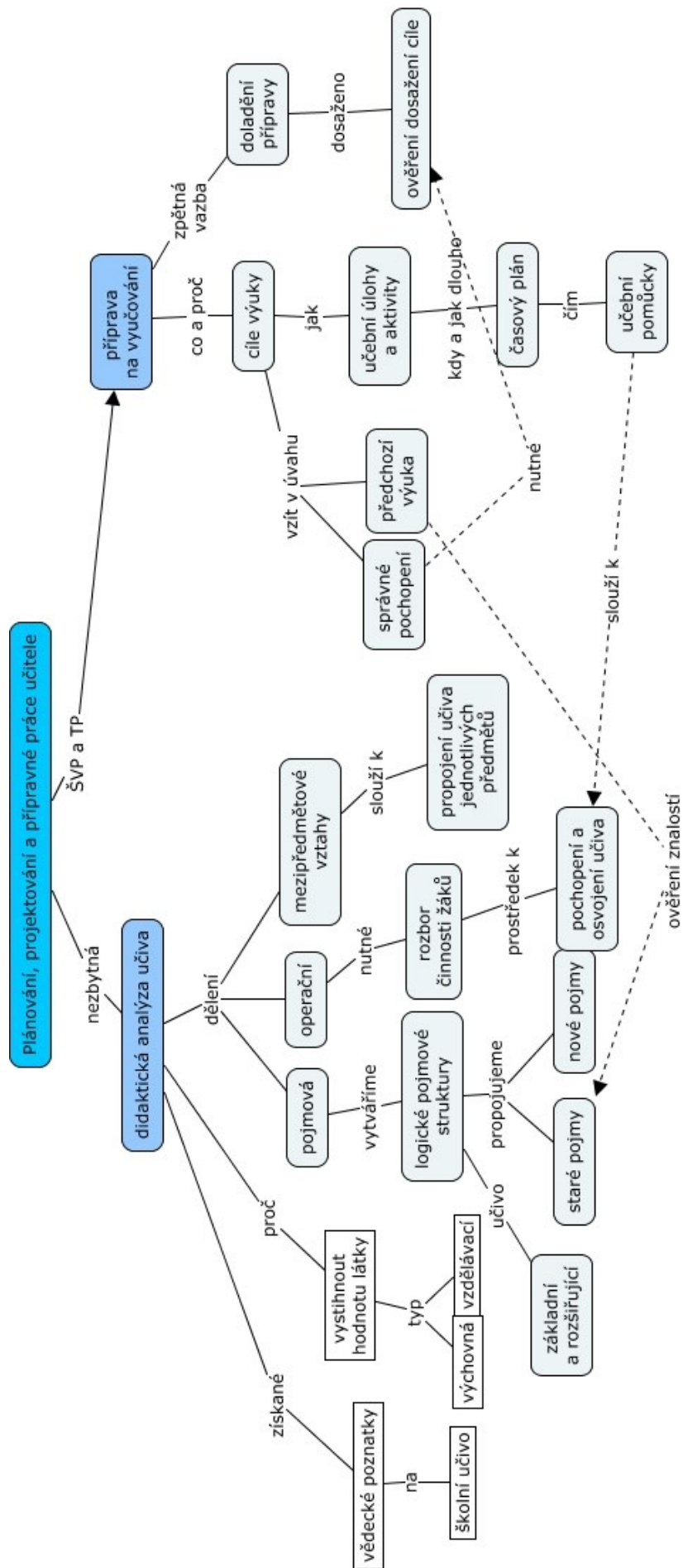
PŘÍLOHA 4 – POJMOVÁ MAPA ÚČASTNÍKA PILOTÁŽE NA TÉMA HODNOCENÍ VE VÝUCE

PŘÍLOHA 5 – POJMOVÁ MAPA ÚČASTNICE PILOTÁŽE NA TĚMA PLÁNOVÁNÍ VYUČOVÁNÍ

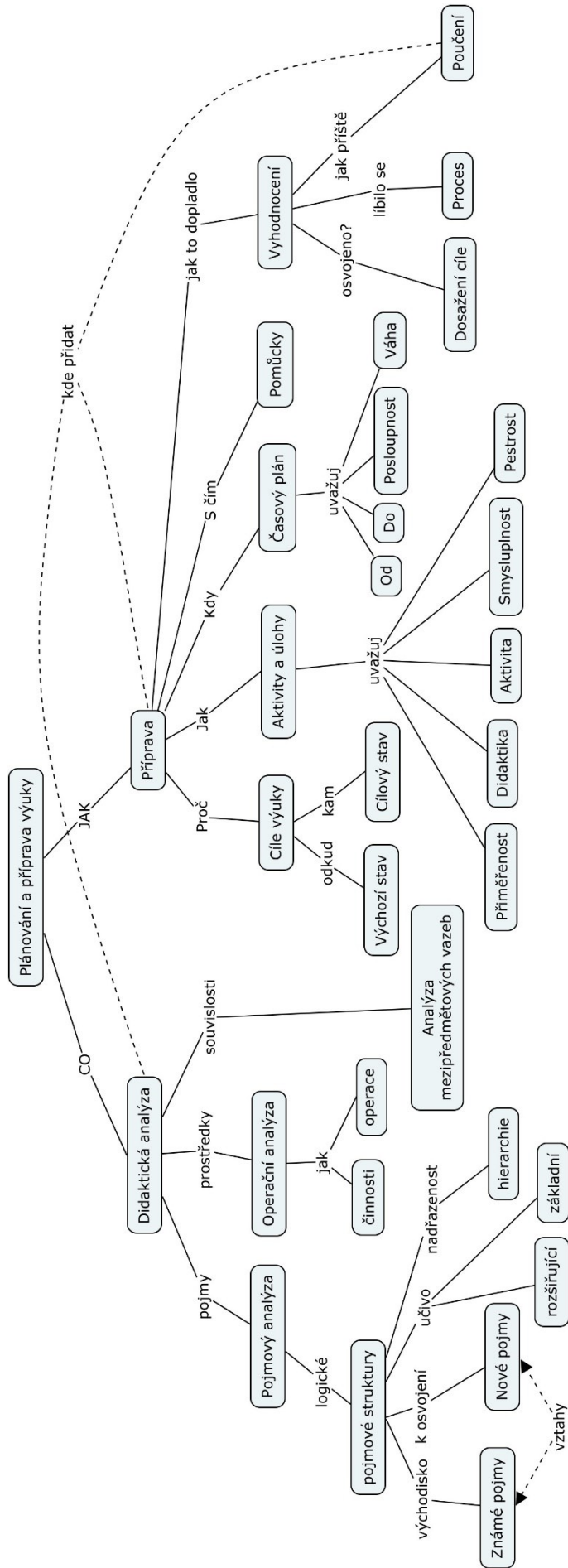

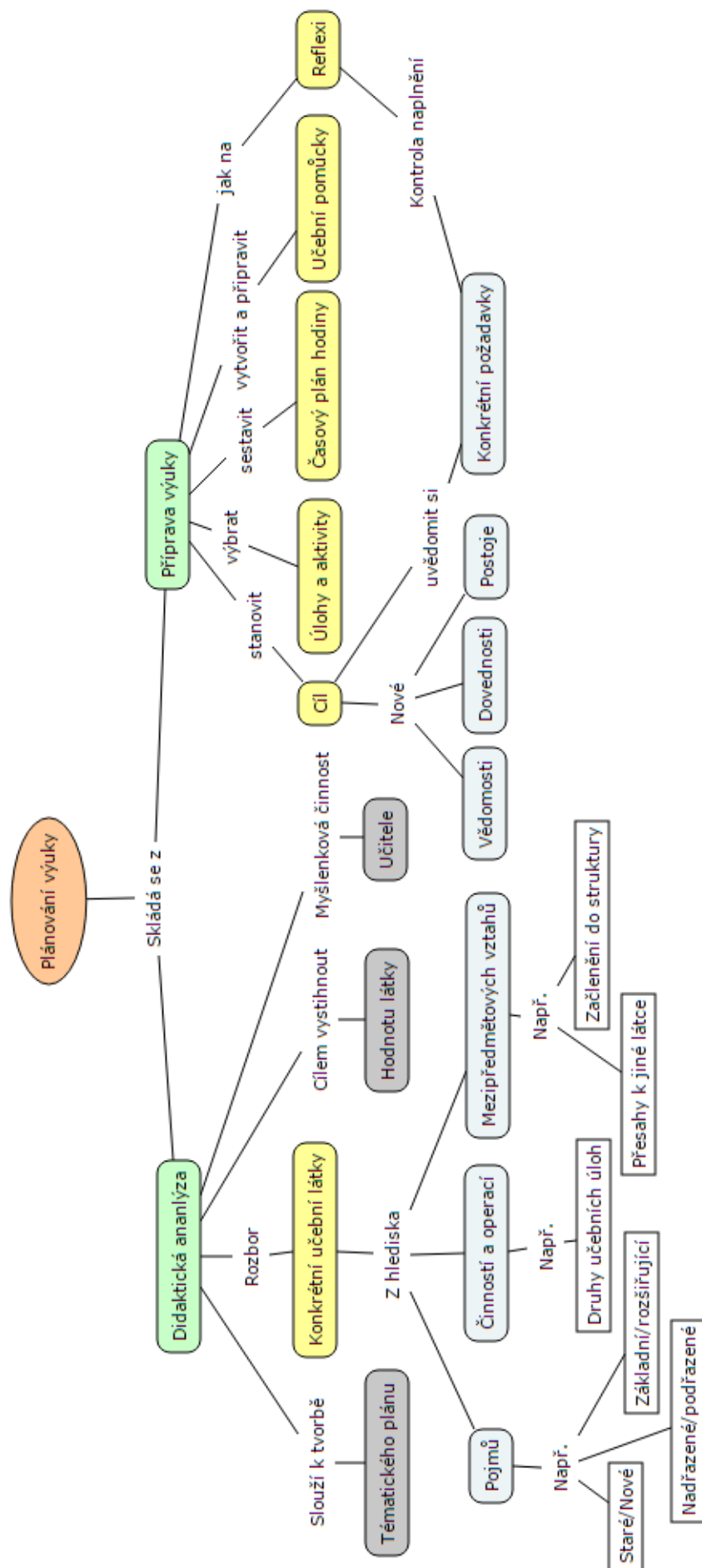
PŘÍLOHA 6 - MAPA 1

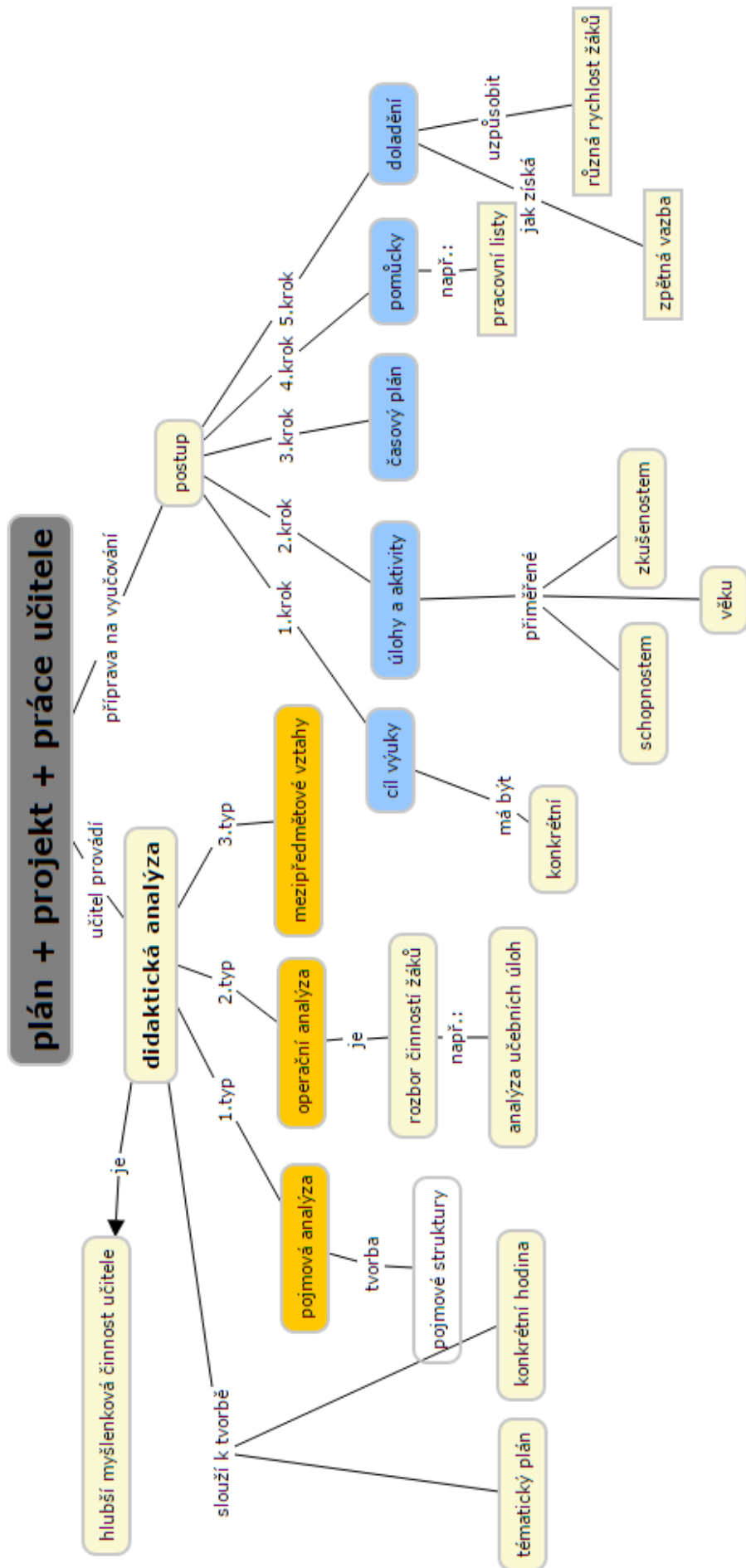

PŘÍLOHA 7 - MAPA 2

PŘÍLOHA 10 – MAPA 5

